

การวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิต
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

Graduate User Satisfaction Analysis Regarding Graduate Characteristics
According to Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF) and
Identity Framework of Phetchaburi Rajabhat University Fiscal Year 2019 – 2021

ฐิติรัตน์ ชะเอม

Thitirat Chaaim

กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 76000

Division of Policy and Planning, Office of the President, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: thitirat.cha@mail.pbru.ac.th

Received: 05 May 2022, Revised: 24 July 2022, Accepted: 02 October 2022

บทคัดย่อ

งานวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิต เปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (ชื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้) เปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 การวิเคราะห์ในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2561 – 2565 โดยกำหนดให้จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมินจากผู้บัณฑิตจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งในงานวิเคราะห์ครั้งนี้มีประชากรทั้งหมด 3,573 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้ง 2,162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากผลการวิเคราะห์จึงเสนอแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) คณะและสาขาวิชาสามารถนำข้อมูลการติดตามผลบัณฑิตไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษารวมถึงสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสามารถทำให้มีแนวทางการพัฒนาบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น 2) มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการกระตุ้นให้สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติและนำไปใช้งานจริง เพิ่มรายวิชาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบัณฑิตทุกสาขา เพิ่มทักษะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีความชำนาญเฉพาะสาขาวิชา 3) มหาวิทยาลัยควรเพิ่มกิจกรรมการให้คำแนะนำในการหางานทำ การฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้ได้งานทำ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่บัณฑิตที่มีปัญหาในการทำงาน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ คุณลักษณะบัณฑิต อัตลักษณ์ ผู้ใช้บัณฑิต/นายจ้าง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

Abstract

The objectives of this analysis were to; 1) analyze the satisfaction of graduate users on graduate characteristics and comparison of the fiscal year 2019-2021 2) compare analyze the results of graduate user satisfaction towards graduate

characteristics according to Thai qualifications framework for higher education (TQF) in the fiscal year 2019-2021 and 3) compare the results of graduate users' satisfaction with the identity of Phetchaburi Rajabhat University (honest, discipline, eager to learn) in the fiscal year 2019 – 2021.

The percentage of graduates evaluated by graduate users, which in this analysis had a total population of 3,573 people and a sampling size of 2,162 people, could not be less than 20% of the total number of graduates. The questionnaire was a research tool. Standard deviation and descriptive statistics were used in this study.

The following development guidelines were suggested based on the investigation' findings: 1) The graduate follow-up data can be used by faculties and disciplines to construct and enhance curricula and teaching and learning procedures. In accordance with the standards the institution has established for desirable graduates, it is also utilized to evaluate the educational quality. It may also offer suggestions for preparing graduates to better meet the demands of the labor market. 2) Universities should put more effort into influencing fields to create curricula that emphasize students' practice and real-world application. Add information technology and language instruction for graduates in all areas. Enhance professional experience training abilities across all subject areas to prepare graduates to be experts in particular fields, and 3) Universities should strengthen their efforts to assist students in finding employment. Additional training in the necessary skills to help you get the job and work smoothly, including counseling for graduates who are having difficulty at work.

Keywords : Satisfaction, Graduate Attributes, Identity, Graduate Users/Employers, Thai Qualifications Framework for Higher Education

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อสนองความต้องการของสังคมทั้งในภาครัฐและเอกชน และสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ จากภารกิจดังกล่าวมหาวิทยาลัยจึงตระหนักและพยายามที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และประกาศกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการสำคัญในการจัดการศึกษา ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยทุกระดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีนโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่องในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของมาตรฐานการพัฒนาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดเน้นของมหาวิทยาลัยเพื่อความเป็นเลิศ (Excellent Center) ที่กำหนดไว้ โดยมีเป้าหมายเทียบเคียง (Benchmark) ในด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการและความสามารถในการแข่งขัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเน้นผลิตบัณฑิตทุกสาขาวิชาให้มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF : HEd) ซึ่งเป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของประเทศ ประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณลักษณะได้มาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ มหาวิทยาลัย ยังมุ่งผลิต

บัณฑิตให้มีอัตลักษณ์ในด้านชื่อเสียง มีวินัย และใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้มุ่งให้บัณฑิตทุกคนมีคุณภาพทางวิชาการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบในการผลิตบัณฑิตที่เหมาะสม ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ กิจกรรมนอกหลักสูตร สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย และสิ่งสนับสนุนวิชาการด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 เพื่อให้ทราบถึงผลความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ใช้บัณฑิต และนำผลการศึกษา วิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลสะท้อนกลับถึงคุณภาพของบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้นเพียงใดรวมถึงการปรับปรุงเพื่อวางแผนในการสร้างบัณฑิตคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศ รวมถึงให้มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์

1. เพื่อวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิต เปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (ชื่อเสียง มีวินัย ใฝ่เรียนรู้) เปรียบเทียบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

ขอบเขตของการวิเคราะห์

1. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากรายงานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีประจำปีงบประมาณ โดยได้กำหนดประชากร ได้แก่ นายจ้างของบัณฑิตที่ได้ออกมาแล้ว แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2561 – 2565 โดยกำหนดให้จำนวนบัณฑิตที่ได้รับการประเมินจากผู้บัณฑิตจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ครอบคลุมทุกคณะและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 ประกอบด้วย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 700 คน [1]

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 733 คน [2]

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 729 คน [3]

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล [4-5]

คณะ	ปีงบประมาณ					
	พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
1. คณะครุศาสตร์	107	61	67	58	50	47
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	63	33	47	23	55	30
3. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	131	49	149	60	115	79

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คณะ	ปีงบประมาณ					
	พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
4. คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี อุตสาหกรรม	54	29	87	55	65	35
5. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	56	50	71	70	66	56
6. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	517	313	464	270	415	280
7. คณะวิทยาการจัดการ	228	131	170	110	244	146
8. คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการ สุขภาพ	84	34	131	87	137	56
รวม	1,240	700	1,186	733	1,147	729

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 ดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยง ต่อเนื่องของคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้ จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบกลไกที่ให้ความมั่นใจ ในประสิทธิผลการดำเนินงานตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่า สามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการ เรียนรู้ซึ่งมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of learning) ต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

- (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
- (2) ด้านความรู้
- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยี

2.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งอัตลักษณ์ ดังกล่าวนี้นับแสดงออกมาในกระบวนการบริหารจัดการตามภารกิจของมหาวิทยาลัย และมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมในคุณภาพของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สามารถจำแนกความหมายของคุณลักษณะแต่ละด้านของอัตลักษณ์ได้ ดังนี้

- (1) ด้านซื่อสัตย์
- (2) ด้านมีวินัย
- (3) ด้านใฝ่เรียนรู้

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ เป็นข้อมูลที่เก็บในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ถึง 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

สรุปผลการวิเคราะห์

1. สรุปผลการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

ปีงบประมาณ	ระดับวุฒิการศึกษา	ประเด็นการประเมิน		รวม
		คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	
2562	ปริญญาตรี	4.25	4.36	4.31
	ปริญญาโท	4.31	4.42	4.36
	ปริญญาเอก	4.28	4.50	4.39
	เฉลี่ยรวม	4.25	4.36	4.31
2563	ปริญญาตรี	4.41	4.46	4.42
	ปริญญาโท	4.47	4.48	4.47
	ปริญญาเอก	4.69	4.79	4.72
	เฉลี่ยรวม	4.41	4.46	4.43
2564	ปริญญาตรี	4.50	4.53	4.41
	ปริญญาโท	4.51	4.56	4.44
	ปริญญาเอก	4.97	5.00	4.87
	เฉลี่ยรวม	4.50	4.53	4.42

ปีงบประมาณ 2562 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31) เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36)

ปีงบประมาณ 2563 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43) เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41) ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46)

ปีงบประมาณ 2564 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42) เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50) ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53)

2. สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	4.45	0.49	4.30	0.48	4.62	0.51
1.1 ด้านคุณธรรม	4.50	0.52	4.65	0.54	4.66	0.55
1.2 ด้านจริยธรรม	4.45	0.51	4.58	0.53	4.60	0.53
1.3 ด้านจรรยาบรรณ	4.41	0.55	4.54	0.57	4.62	0.54
2. ด้านความรู้	4.06	0.61	4.05	0.68	4.24	0.65
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.22	0.6	4.24	0.67	4.40	0.62
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.40	0.54	4.53	0.58	4.59	0.55
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยี	4.12	0.62	4.16	0.66	4.32	0.63
เฉลี่ยรวม	4.25	0.51	4.14	0.52	4.50	0.50

ปีงบประมาณ 2562 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากทั้งหมด 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06)

ปีงบประมาณ 2563 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากทั้งหมด 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05)

ปีงบประมาณ 2564 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากทั้งหมด 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24)

3. สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	Mean	S.D	Mean	S.D	Mean	S.D
ด้านชื่อเสียง	4.40	0.57	4.54	0.59	4.57	0.56
ด้านมีวินัย	4.38	0.56	4.47	0.59	4.53	0.56
ด้านใฝ่เรียนรู้	4.31	0.59	4.38	0.63	4.49	0.59
เฉลี่ยรวม	4.36	0.53	4.46	0.57	4.53	0.53

ปีงบประมาณ 2562 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด 3 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) รองลงมาคือ ด้านมีวินัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านใฝ่เรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31)

ปีงบประมาณ 2563 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) รองลงมาคือ ด้านมีวินัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านใฝ่เรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38)

ปีงบประมาณ 2564 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่ออัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมากจำนวน 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57) รองลงมาคือ ด้านมีวินัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านใฝ่เรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49)

อภิปรายผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

1. คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 สอดคล้องกับสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2561) [6] พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X}) = 4.37) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (\bar{X}) = 4.51) โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้การปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณให้กับนักศึกษา ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น รายวิชาที่สอน โดยการยกตัวอย่างสถานการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน ให้นักศึกษาได้สังเคราะห์ และวิเคราะห์จากกรณีศึกษา ควบคู่กับการประเมินผลพฤติกรรมจากการสังเกตการณ์ทำงานเป็นกลุ่ม การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ และสุจริต ความมีวินัย ความเสียสละ และความรับผิดชอบผ่านทางกรปฏิบัติการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้มหาวิทยาลัยยังเน้นย้ำให้บุคลากร อาจารย์ผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่ดี

2. คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มหาวิทยาลัยควมปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาที่สำเร็จการศึกษา ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ ทักษะการขยายความ แคลความ ย่อยความ และจับใจความ

ทักษะในการนำความรู้เชิงทฤษฎีไปประยุกต์ในสถานการณ์ใหม่ได้ และความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งผลการวิเคราะห์ในประเด็นนี้สอดคล้องกับ มานพ พรหมณโชติ [7] ที่พบว่า บัณฑิตมีจุดด้อยด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ จากผลการวิเคราะห์ สามารถพัฒนารูปแบบการสอนได้ ดังนี้

2.1 ในรายวิชาควรเพิ่มการให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องหลักการหรือแนวคิด เพื่อให้แนวทางแก่นักศึกษาสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ควรจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย หรือผสมผสานระหว่างการบรรยายและรูปแบบของสถานการณ์จำลอง การลงพื้นที่จริง การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงหรือการเรียนรู้ในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการนำแนวคิดและหลักการมาใช้จริงในการปฏิบัติ แก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง ฝึกการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพงษ์ โปธิขาว [8] พบว่า ความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตด้านการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กันในทางบวกนั้น กิจกรรมที่มีอิทธิพลในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาทักษะด้านการทำงานและการใช้ชีวิต รวมทั้งควรจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาโดยการเชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2.2 มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญสำหรับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกภายในมหาวิทยาลัย สถานที่ส่วนกลาง ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ที่มีความสะอาด ปลอดภัย และมีสภาพแวดล้อมที่ดี สอดคล้องกับ นรา สมประสงค์และคณะ [9] ที่กล่าวว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยต้องมียุทธศาสตร์ประกอบพื้นฐาน เช่นระบบไฟฟ้าให้แสงสว่าง ระบบให้น้ำต้นไม้ ระบบระบายน้ำ ระบบอำนวยความสะดวกเช่น ม้านั่งทางลาดสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวมีราวจับและพื้นผิวสัมผัสกันลื่น สภาพแวดล้อมที่มองเห็นเป็นรูปธรรมบรรยากาศแห่งความประทับใจที่ดีต่อผู้พบเห็นและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้

1.1 คณะและสาขาวิชาสามารถนำข้อมูลการติดตามผลบัณฑิตไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษารวมถึงสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสามารถทำให้มีแนวทางการพัฒนาบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น

1.2 มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการกระตุ้นให้สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติและนำไปใช้งานจริง เพิ่มรายวิชาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบัณฑิตทุกสาขา เพิ่มทักษะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีความชำนาญเฉพาะสาขาวิชา

1.3 มหาวิทยาลัยควรเพิ่มกิจกรรมการให้คำแนะนำในการหางานทำ การฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้งานทำ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำงานวิเคราะห์ครั้งต่อไป

มหาวิทยาลัยควรเพิ่มงบประมาณในการดำเนินการพัฒนางานวิเคราะห์ต่อยอดฐานวิจัย ซึ่งหัวข้อดังกล่าวสามารถดำเนินการในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเชิญผู้ใช้บัณฑิตมาร่วมประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus group) เพื่อให้ข้อมูลที่มีความละเอียดและหลากหลายแก่ผู้ดำเนินการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- [1] กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. รายงานการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2561 (ปีงบประมาณ 2562). [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://plan.pbru.ac.th/ejournal/Survey2019_2.pdf
- [2] กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. รายงานการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2562 (ปีงบประมาณ 2563). [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://plan.pbru.ac.th/ejournal/J_file20201112101014.pdf

- [3] กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. รายงานการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2563 (ปีงบประมาณ 2564). [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://plan.pbru.ac.th/ejournal/J_file20211109164824.pdf
- [4] สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2561. เชียงใหม่; 2561.
- [5] มานพ พรหมณโชติ. ผลผลิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงและคุณภาพการทำงานของบัณฑิต. กรุงเทพฯ; 2547.
- [6] สุรพงษ์ โพธิ์ขาว. ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและ การใช้ชีวิต (soft skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโทภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานกิจการนักศึกษา กองงานผู้บริหาร สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2560.
- [7] นรา สมประสงค์ และคณะ. การบริหารสภาพแวดล้อมสถานศึกษา. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการจัดการสถานศึกษาหน่วยที่ 8 ถึง 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2546